

Συγγραφέας: Κουβαρά Βαϊά

ΕΠΙΠΕΔΟ Γ2

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Επίπεδο	Γ2
Ομάδα-στόχος	Ενήλικοι (ετών 18-70)
Θεματικό περιεχόμενο	Εκπαίδευση-Επάγγελμα
Απαιτούμενος χρόνος	3 ώρες
Διδακτικοί στόχοι	- Κατάκτηση λεξιλογίου σχετικού με τον παραπάνω θεματικό άξονα (ιδιωματικές και λόγιες εκφράσεις) - Εξάσκηση στην κατανόηση γραπτού και προφορικού λόγου - Επίθετα σε -ων -ουσα -ον, μετοχή παθητικού Ενεστώτα, σύνταξη ρημάτων με γενική, η δοτική στη νέα ελληνική
Υλικό	Φωτοτυπημένες σελίδες με κείμενα και δραστηριότητες, λάπτοπ, ηχεία
Εμπλεκόμενες δεξιότητες	Κατανόηση και παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου
Προηγούμενη γνώση	Χρόνοι ενεργητικής και παθητικής φωνής, κλίση επιθέτων και ουσιαστικών, πτώσεις, προθέσεις
Οργάνωση μαθήματος	Παρουσίαση - Πρακτική - Παραγωγή

Στη συγκεκριμένη διδακτική ενότητα θα διδαχθεί υλικό σχετικό με το θέμα της εκπαίδευσης. Ο διδάσκων μπορεί ενδεικτικά να ξεκινήσει την παρουσίαση του μαθήματος με το εξής βίντεο: <https://www.youtube.com/watch?v=I1ouePjBA1w>
Στη συνέχεια μπορεί να απευθύνει κάποια ερωτήματα στους μαθητές του, ώστε να ενεργοποιηθεί η προϋπάρχουσα γνώση, όσον αφορά κυρίως το λεξιλόγιο, και να είναι έτοιμοι να δεχθούν τη νέα γνώση σχετικά με το θέμα της εκπαίδευσης. Μπορεί, λοιπόν, να απευθύνει ερωτήματα όπως:

- Πώς ορίζει ο ομιλητής την εκπαίδευση;
- Ποιες είναι οι ουσιαστικές παράμετροι για μια επιτυχημένη εκπαίδευση;
- Ποια είναι η δική σας θέση επί του θέματος;

Ο διδάσκων, επειδή γνωρίζει ότι οι μαθητές μπορεί να παρασυρθούν από το ενδιαφέρον τους για το θέμα, φροντίζει ώστε η συζήτηση να μην υπερβεί τα πέντε λεπτά, καθώς στόχος της είναι η αφόρμηση και όχι μια εκτενής αναφορά στο θέμα.

Στη συνέχεια, ακολουθούν δύο κείμενα σχετικά με το θέμα της εκπαίδευσης. Το πρώτο δίδεται στους μαθητές και μπορεί να αναγνωσθεί από τον διδάσκοντα, από κάποιον μαθητή ή, σιωπηλά, από όλους τους μαθητές ταυτόχρονα. Αυτό μπορεί να αποφασιστεί εκείνη τη στιγμή στην τάξη από όλους. Στη συνέχεια, μέσα από μία δραστηριότητα κατανόησης γραπτού λόγου ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης του κειμένου από τους μαθητές. Ακολουθούν δραστηριότητες λεξιλογίου και γραμματικής για την εκμάθηση και εξάσκηση στη νέα γνώση (νέο λεξιλόγιο, εξειδικευμένα γραμματικά φαινόμενα). Η ίδια πορεία ακολουθείται και στη διδασκαλία του δεύτερου κειμένου, το οποίο οι μαθητές ακούν, προκειμένου να εξασκηθούν στην κατανόηση προφορικού λόγου. Στο τέλος, οι μαθητές καλούνται να διοχετεύσουν τη νεοαποκτηθείσα γνώση σε δύο δραστηριότητες παραγωγής λόγου, γραπτού και προφορικού, που λειτουργούν και ως δραστηριότητες εμπέδωσης του υλικού της διδακτικής πρότασης.

ΚΕΙΜΕΝΟ (Κατανόηση γραπτού λόγου-εκπαίδευση)

Η εκπαίδευση της αμάθειας

Κούτσουρο απελέκητο, τούβλο, κουμπούρας, τενεκές ξεγάνωτος! Μη μου πείτε ότι δεν τα είχατε ακούσει από εκείνον τον στριμμένο δάσκαλο που προτιμάτε να ξεχάσετε! Ή το άλλο, το ανεκδιήγητο, που με τόση ευκολία ξεστόμιζαν μερικοί αχαρακτήριστοι: «Εσύ δεν κάνεις για το σχολείο, θα γίνεις σκουπιδιάρης». Πού να 'ξεραν ότι τώρα ο υπάλληλος καθαριότητας χρειάζεται... βύσμα! Κι όμως, σήμερα, δεκαετίες μετά την κατάργηση της ποδιάς, της βέργας και της αυταρχικής εκπαίδευσης, την εποχή των «λεωφόρων της πληροφορικής» και της «διαθεματικότητας», οι μαθητές δέχονται παρόμοιες κατηγορίες, ίσως πιο πολιτικά ορθές: «Αδιάφοροι», «Χωρίς βάσεις», «Δεν ξέρουν να ακούνε». Ο όγκος της διδακτέας ύλης, τα νέα αναλυτικά προγράμματα, τα φροντιστήρια και οι διαρκείς εξετάσεις δεν οδηγούν νομοτελειακά σε ποιοτικά ανώτερη μόρφωση.

Ενώ τα ποσοστά αναλφαβητισμού μειώνονται και όλο και περισσότεροι νέοι έχουν πρόσβαση στη μέση, ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση, εντείνεται το παράδοξο φαινόμενο του λειτουργικού αναλφαβητισμού. Πρόκειται για μια μορφή σύγχρονης αμάθειας που δεν είναι μετρήσιμη με ποσοτικούς δείκτες, αλλά παρατηρείται εμπειρικά, όχι μόνο στα γραπτά, αλλά και στην καθημερινότητα της σχολικής και εξωσχολικής ζωής. Κάθε φορά που δημοσιεύονται τα «μαργαριτάρια» των μαθητών ή ακόμα και των πτυχιούχων σε εξετάσεις για το Δημόσιο, επανέρχονται τα εύκολα και αβασάνιστα δημοσιεύματα για το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο της νέας γενιάς, που αποστηθίζει, χωρίς να κατανοεί. «Ορθογραφία χαώδης· γνώσεις μηδενικές· διατύπωση ασυνάρτητη· πλήρης ανικανότητα συλλογισμού· σαν να μην πέρασαν από πάνω τους δώδεκα χρόνια μαθητείας». Πώς έφτασαν, λοιπόν, στην τελευταία τάξη του λυκείου;

«Τσ...τσ... τσ... τα σημερινά παιδιά δεν ξέρουν τι τους γίνεται. Εμείς στην εποχή μου...». Η κακοπροαίρετη ατάκα του συνταξιούχου στο λεωφορείο, που

φρίττει με όσα ακούει και βλέπει, η αναγωγή σε ένα εξιδανικευμένο παρελθόν, που οι νέοι ήξεραν «να μιλούν σωστά και να φέρονται με σεβασμό στους μεγαλύτερους», η γλώσσα μας που κινδυνεύει από τη «λεξιπενία και την ξενομανία» είναι το σύνηθες κινδυνολογικό ρεπερτόριο του κάθε μπαϊλντισμένου, αγανακτισμένου, παθητικού τηλεπολίτη. Στην πραγματικότητα, πίσω από αυτόν τον ψαλμό της μόνιμης Αποκάλυψης, όπου διαρκώς βρισκόμαστε στο χείλος του γκρεμού (εκπαιδευτικού, οικονομικού ή εθνικού), απλώς μαθαίνουμε να εξοικειωνόμαστε με το παράλογο, να ανεχόμαστε το ανυπόφορο, να συμβιβάζομαστε με το άδικο, σπάνια να το ερμηνεύουμε και ακόμα σπανιότερα να το αντιμαχόμαστε.

Γιατί, στο κάτω-κάτω, τι αποδεικνύουν τα φαινόμενα της σύγχρονης αμάθειας, αν όχι την ίδια την αποτυχία ενός εκπαιδευτικού συστήματος που διαρκώς μεταρρυθμίζεται στα χαρτιά, χωρίς να βελτιώνεται στην πράξη και, κυρίως, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τη γνώμη των ίδιων των δασκάλων και των μαθητών, «εκείνων που αναπνέουν κάθε μέρα την κιμωλία» –όπως μας το έθεσε μία εκπαιδευτικός;

Θα μπορούσαμε να αναρωτηθούμε αν τα Ελληνόπουλα γίνονται πιο «χαζά»; Σε καμία περίπτωση τα παιδιά σήμερα δεν είναι χαζά. Ωστόσο, ο λειτουργικός αναλφαβητισμός αυξάνεται και αυτό λίγη σχέση έχει με την προσπάθεια που καταβάλλουν οι εκπαιδευτικοί. Τα παιδιά που τελειώνουν σήμερα το λύκειο έχουν πολύ μικρότερη ικανότητα, σε σχέση με μια προηγούμενη γενιά, να διαβάσουν με ευχέρεια, να γράψουν χωρίς ορθογραφικά λάθη, να κατανοήσουν βαθύτερα ένα κείμενο και να κάνουν σωστά απλές μαθηματικές πράξεις. Κάτι που αυξάνει τον λειτουργικό αναλφαβητισμό είναι ο εντεινόμενος κατακερματισμός της γνώσης. Αντί το παιδί να αποκτά γνώσεις σε βάθος, για τη φύση, την ιστορία, την κοινωνία, τις επιστήμες, αυτές σπάνε σε μικρές πληροφορίες, χωρίς να συνδέονται με το όλον.

Η λογική της «διαθεματικότητας», έτσι όπως εφαρμόζεται, εξετάζοντας μια έννοια σε πλάτος και όχι σε βάθος, έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα. Από την άλλη μεριά υπάρχει μια εντατικοποίηση, ένα «κατέβασμα» της ύλης σε πολύ μικρότερες τάξεις. Στο δημοτικό εφαρμόζεται η αντίληψη της «σπειροειδούς διάταξης της ύλης». Δηλαδή, μία έννοια σπάει σε μικρά κομμάτια, τα οποία επαναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και στα έξι χρόνια του δημοτικού. Για παράδειγμα, η έννοια της διαίρεσης εισάγεται από την πρώτη δημοτικού, σε μια ηλικία που το παιδί δεν μπορεί να την κατακτήσει. Η έννοια θα επαναληφθεί στα επόμενα χρόνια· όμως, ήδη το παιδί, που έχει έρθει σε επαφή μ' ένα κεφάλαιο της γνώσης που δεν μπορεί να εμπεδώσει, το καταχωρίζει ως μια άρνηση και μια αποτυχία και είναι πολύ αμφίβολο αν θα έχει κατανοήσει τη διαίρεση ως το τέλος του δημοτικού. Μελετώντας τα σχολικά βιβλία, γίνεται αντιληπτό ότι, πολλές φορές, δίνεται σημασία στη μέθοδο και όχι στο περιεχόμενο· υπάρχει ένας φοβερός φορμαλισμός. Τελειώνοντας ένα παιδί το δημοτικό, έχει βγάλει ένα συμπέρασμα για τον εαυτό του, που μπορεί να λέει, ενδεχομένως, «δεν

παίρνω τα γράμματα», «ξέρω ποια είναι η θέση μου».

Σε έρευνα των ίδιων των δασκάλων για τα νέα βιβλία των μαθηματικών, το 67% πιστεύει ότι η ψαλίδα μεταξύ μαθητών υψηλής επίδοσης και μαθητών χαμηλής επίδοσης ανοίγει ακόμα περισσότερο, ενώ το 76% πιστεύει ότι τα βιβλία ευνοούν αποκλειστικά τους μαθητές με υψηλή επίδοση. Αντίστοιχες είναι οι κριτικές παρατηρήσεις των εκπαιδευτικών και για τα βιβλία των θεωρητικών μαθημάτων. Θεωρείται ότι στα περισσότερα νέα βιβλία ιστορίας του δημοτικού και του γυμνασίου απουσιάζει ο συνεκτικός ιστός, απουσιάζουν τα ιστορικά πλαίσια, ο ιστορικός χρόνος δεν υπάρχει, η συνολική αφήγηση σφαγιάζεται σε πληροφορίες, εικόνες, αριθμούς και πηγές. Το «πώς» και το «γιατί» εξαφανίζονται και απομένει η τμηματική πληροφορία, η αποσπασματική είδηση, το απομονωμένο γεγονός, χωρίς την ιστορική και κοινωνική του πλαίσισή.

Ως αποτέλεσμα, ο μαθητής συχνά αδυνατεί να διαχωρίσει το πρωτεύον από το δευτερεύον, το γενικό από το ειδικό, να καταλήξει σε λογικές αφαιρέσεις, να συνδέσει την αιτία με το αποτέλεσμα, να απαντήσει σε ερωτήματα που απαιτούν κριτική σκέψη. «Η εκπαίδευση της αμάθειας», όπως περιγράφεται, γεννά έναν νέου τύπου πρώιμο αναλφαβητισμό σε μια γενιά που, θεωρητικά, έχει περισσότερες ευκαιρίες και δυνατότητες. Την εποχή της ψηφιακής επανάστασης ένα νέο χάσμα βαθιάει. Η γενιά που «παίζει στα δάχτυλα» το ποντίκι και το πληκτρολόγιο κινδυνεύει να χάσει όχι το τρένο της πληροφορίας, αλλά το τρένο της γνώσης και της κριτικής σκέψης.

Πηγή: <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=138448> (Διασκευή)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Διαβάσετε σε μια κυριακάτικη εφημερίδα το άρθρο που σας δόθηκε σχετικά με την ελληνική εκπαίδευση. Καθώς το διαβάζετε, σημειώνετε με ✓ σε καθένα από τα ερωτήματα που έχετε μπροστά σας την απάντηση (από τις α, β, γ και δ) που θεωρείτε ότι είναι σωστή, όπως στο παράδειγμα.

0. Ποιο είναι το νόημα της φράσης: «...μετά την κατάργηση της βέργας...»;

α	Αφού καταργήθηκε η κακοποίηση των μαθητών από συμμαθητές τους.	
β	Μετά την κατάργηση της άσκησης ψυχολογικής βίας στους μαθητές.	
γ	Αφότου οι δάσκαλοι έπαψαν να δίνουν ξύλο στους μαθητές. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	✓
δ	Μετά την εξάλειψη φαινομένων σχολικού εκφοβισμού.	

1. Ως λειτουργικός αναλφαβητισμός ορίζεται

α	η δυσκολία των μαθητών να αποστηθίσουν και να απομνημονεύσουν τη διδακτέα ύλη.	
β	η κατάσταση κατά την οποία οι μαθητές επιδεικνύουν γνωστική και κοινωνική άγνοια.	

γ	το σύνολο των λαθών των μαθητών σε περισσότερα του ενός γνωστικά αντικείμενα.	
δ	η αδυναμία των μαθητών να ανταποκριθούν σωστά σε γλωσσικές ασκήσεις.	

2. Η κριτική απέναντι στα παιδιά με λειτουργικό αναλφαριθμητισμό

α	είναι καλών προθέσεων και στοχεύει στην εύρεση αποτελεσματικών λύσεων.	
β	δεν είναι πάντα καλοπροαίρετη, αλλά συχνά προέρχεται από ενεργούς πολίτες.	
γ	φέρει ψήγματα αληθείας όσον αφορά την απόλυτη αμάθεια των σημερινών νέων.	
δ	εξαντλείται στην εξιδανίκευση του παρελθόντος και την έκφραση φόβων για το μέλλον.	

3. Η σπειροειδής διάταξη της ύλης που εφαρμόζεται στο δημοτικό είναι

α	ο κατακερματισμός της ύλης και η κατανομή της σε όλο το φάσμα του δημοτικού.	
β	μια μέθοδος που θέτει το περιεχόμενο στην πρώτη γραμμή της διδασκαλίας.	
γ	η κατάλληλη μέθοδος για τη σωστή εκμάθηση απλών μαθηματικών πράξεων.	
δ	η οργάνωση της ύλης με αποσπασματικό και επαναλαμβανόμενο τρόπο παρουσίασης.	

4. Τα νέα βιβλία των μαθηματικών και της ιστορίας για το δημοτικό

α	θεωρούνται κατάλληλα μόνο για τους μέτριους μαθητές.	
β	ευνοούν μόνο τους άριστους μαθητές.	
γ	θεωρούνται εξίσου ακατάλληλα για τους μαθητές.	
δ	παραλείπουν να δείξουν στους μαθητές το «πώς» και το «γιατί».	

5. Το συμπέρασμα του κειμένου είναι ότι η αμάθεια των μαθητών οφείλεται

α	στο εκπαιδευτικό σύστημα που δεν προωθεί την εμβάθυνση στη γνώση.	
β	στην αδυναμία των μαθητών να διακρίνουν το σημαντικό από το δευτερεύον.	
γ	στην καταλυτική επίδραση της ψηφιακής τεχνολογίας στη ζωή των μαθητών.	
δ	στη μη συμπερίληψη των μαθητών στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.	

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1	2	3	4	5
β	δ	δ	γ	α

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (συμπλήρωση πίνακα - παραγωγή ονοματικών συνόλων, επίθετα σε -ων -ουσα -ον, εκπαίδευση-επάγγελμα)

«...αδυνατεί να διαχωρίσει το σημαντικό από το **δευτερεύον**...»

Ο διδάσκων παρουσιάζει αυτήν την κατηγορία επιθέτου, αναφέροντας, απλά, ότι προέρχεται από την ενεργητική μετοχή του ρήματος, στα αρχαία ελληνικά, σε -ων -ουσα -ον. Τονίζει ότι στα νέα ελληνικά η κατηγορία αυτή απαντά κυρίως σε λόγιες εκφράσεις, το επίθετο πολλών από τις οποίες προκύπτει παραγόμενο από ρήμα της αρχαίας ελληνικής.

Παραπέμπει τους μαθητές, ενδεικτικά, στη γραμματική του Σ. Χατζησασβίδη και προβάλλει τον αντίστοιχο πίνακα στον τοίχο της τάξης.

http://www.pi-schools.gr/books/gymnasio/grammatiki_a_b_c/s_1_200.pdf (σ. 55)

Συζητά με τους μαθητές τις διαφορές των δύο επιθέτων της ίδιας κατηγορίας, κυρίως όσον αφορά τον τονισμό (ενδιαφέρων, ουσα, ον – απών, ούσα, όν), και προχωρά, μοιράζοντας την παρακάτω άσκηση ανά δύο μαθητές.

- Να σχηματίσετε **ονοματικά σύνολα** στην πτώση και τον αριθμό που υποδεικνύεται από το ουσιαστικό, σύμφωνα με το παρακάτω παράδειγμα.

0. δευτερεύω (αρχ.) / το ζήτημα → το δευτερεύον ζήτημα ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

1. επιβλέπω / οι καθηγητές → _____

2. ενδιαφέρω / η διάλεξη → _____

3. αποτυγχάνω / οι απόπειρες → _____

4. ιθύνω (αρχ.) / ο νους → _____

5. ισχύω / η νομοθεσία → _____

6. επείγω (αρχ.) / τα περιστατικά → _____

7. εποπτεύω / της αρχής → _____

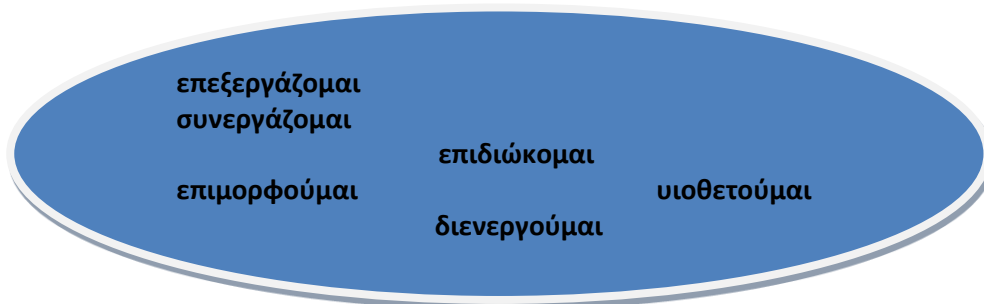
8. μέλλει (απρ. αρχ.) → τους υπουργούς _____

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (συμπλήρωση κενών σε προτάσεις, μετοχή παθητικού Ενεστώτα, εκπαίδευση-επάγγελμα)

«... είναι ο **εντεινόμενος** κατακερματισμός της γνώσης.»

Ο διδάσκων εδώ τονίζει ότι η μετοχή του παθητικού Ενεστώτα χρησιμοποιείται συχνά και μάλιστα σε λόγιους τύπους που προέρχονται από συνηρημένα ρήματα της αρχαίας ελληνικής (π.χ. : σε -έω -ω → ζητούμενος, ούμενη, ούμενο ή σε -άω -ω → τιμώμενος, ώμενη, ώμενο, ή σε -όω -ω → πληρούμενος, ούμενη, ούμενο). Σε άλλες περιπτώσεις σχηματίζεται με την πρόσθεση της κατάληξης -όμενος, -όμενη, -όμενο στο θέμα του ρήματος (π.χ.: διδάσκομαι → διδασκόμενος, όμενη, όμενο).

- Στις παρακάτω προτάσεις να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της παθητικής μετοχής Ενεστώτα. Τα ρήματα από τα οποία θα φτιάξετε τις μετοχές σας δίνονται σε τυχαία σειρά.

- Στο πλαίσιο της ενδοσχολικής επιμόρφωσης οι _____ εκπαιδευτικοί ασχολούνται με την εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού.
- Τα _____ θέματα στο συνέδριο άπτονται της επικοινωνίας μεταξύ μαθητών, εκπαιδευτικών και γονέων.
- Η αντιστοιχία αναγκών και επιμόρφωσης διευκολύνει τους _____ στόχους και την εφαρμογή σύγχρονων προσεγγίσεων στη σχολική τάξη.
- Τα _____ εντός της σχολικής μονάδας προγράμματα αποτελούν «γερό χαρτί» στο τραπέζι της αξιολόγησης των σχολείων.
- Ένας εκ των _____ στόχων του εκπαιδευτικού συνεδρίου είναι η προώθηση της συμμετοχής του παιδαγωγού στη διαμόρφωση του μέλλοντος.
- Η επιτυχία στη διαπαιδαγώγηση και τη σχολική πορεία εξαρτάται, πρωτίστως, από την καλή διάθεση των _____ εκπαιδευτικών.

Πηγή: <http://www.matia.gr/egrapsan/arthra-meletes/endoscholiki-epimorfosi.html>
(Διασκευή)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (Με τη σειρά εμφάνισής τους στις προτάσεις)
επιμορφούμενοι, επεξεργαζόμενα, υιοθετούμενους, διενεργούμενα, επιδιωκόμενων, συνεργαζόμενων.
(* Στόχος της άσκησης είναι η σωστή απόδοση της μορφής της μετοχής,. Αν, νοηματικά, ταιριάζουν
περισσότεροι από ένας τύποι σε ένα κενό, ο διδάσκων τους αποδέχεται όλους ως σωστούς.)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (αντιστοίχιση- δημιουργία κειμένου , λεξικές
συμφράσεις, εκπαίδευση-επάγγελμα)

▪ Στον παρακάτω πίνακα, σε συνεργασία με τον συμμαθητή σας, να συμπληρώσετε τη στήλη Α με τον κατάλληλο αριθμό της στήλης Β, ώστε να δημιουργηθούν συμφράσεις –δηλαδή φράσεις που είναι παγιωμένες και τις περισσότερες φορές τις χρησιμοποιούμε μαζί ως μία λεξική ενότητα– σχετικές με το θέμα της εκπαίδευσης. Στη συνέχεια, να επιλέξετε κάποιες από αυτές και να συντάξετε ένα σύντομο κείμενο (100-120 λέξεις) που να περιγράφει μια πτυχή του εκπαιδευτικού συστήματος στη χώρα σας. Τα κείμενα αυτά θα παρουσιαστούν στην τάξη.

	A		B
Κατατακτήριες		ύλη	<u>1</u>
Επαγγελματικός		μόρφωση	<u>2</u>
Ανώτατα		κοινότητα	<u>3</u>
Διδακτέα		διδασκαλία	<u>4</u>
Αναλυτικά		μάθηση	<u>5</u>
Ανώτερη		προσανατολισμός	<u>6</u>
Εκπαιδευτική		τηλεκπαίδευση	<u>7</u>
Σχολική		εκπαίδευση	<u>8</u>
Δειγματική		μέσα	<u>9</u>
Γόνιμος		προγράμματα	<u>10</u>
Διά βίου		διάλογος	<u>11</u>
Εξ αποστάσεως		μεταρρύθμιση	<u>12</u>
Ασύγχρονη		εξετάσεις	<u>13</u>
Εποπτικά		εκπαιδευτικά ιδρύματα	<u>14</u>

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ: Α 13, 6, 14, 1, 10, 2, 12, 3, 4, 11, 5, 8, 7, 9

ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (συμπλήρωση πίνακα, στερεότυπες εκφράσεις (κυριολεκτική και μεταφορική χρήση της γλώσσας), εκπαίδευση-επάγγελμα)

Στόχος της διδασκαλίας σε αυτό το σημείο είναι η επέκταση και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου που είναι σχετικό με την έννοια της εκπαίδευσης, μέσα από το πρίσμα των ιδιωματικών φράσεων και λέξεων και τη μεταφορική χρήση της γλώσσας.

▪ Δίνουμε τον πίνακα Α σε έναν μαθητή και τον πίνακα Β στον διπλανό του. Ζητούμε να συμπληρώσουν τα κενά κελιά των πινάκων τους με προτάσεις που θα εμπεριέχουν τη λέξη/φράση που έχει ο συμμαθητής τους στο αντίστοιχο κελί. Ο μαθητής Α θα πρέπει να σκεφτεί και να γράψει μία πρόταση με την κυριολεκτική έννοια της λέξης/φράσης, και ο μαθητής Β θα πρέπει να γράψει μία πρόταση με την μεταφορική έννοια της λέξης/φράσης. Ο ένας μαθητής ρωτάει τον άλλον ποια λέξη/φράση έχει στο κελί, ώστε να σχηματίσει την πρότασή του.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: - Μ.Α Στο κελί Α1 έχω τη φράση «κούτσουρο απελέκητο».
- Μ.Β «Παρόλο που πήρε απολυτήριο γυμνασίου, παρέμεινε κούτσουρο απελέκητο.» (μεταφορική χρήση της γλώσσας)

- Μ.Β Στο κελί Β1 έχω τη φράση «παίρνω τα γράμματα».
- Μ.Α «Πήρα τα γράμματα από το γραμματοκιβώτιο και τα εναπόθεσα στο γραφείο του.» (κυριολεκτική χρήση της γλώσσας)

Πίνακας μαθητή Α/ Κυριολεξία

	A	B
1	κούτσουρο απελέκητο	
2		μαργαριτάρια
3	βύσμα	
4		αναπνέω την κιμωλία

Πίνακας μαθητή Β/ Μεταφορά

	A	B
1		παίρνω τα γράμματα
2	τούβλο	
3		τενεκές ξεγάνωτος
4		

κουμπούρας

Οι μαθητές μπορούν να συμβουλευτούν το *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής* για τη σημασία των λέξεων/φράσεων.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html

ΚΕΙΜΕΝΟ (κατανόηση προφορικού λόγου, εκπαίδευση-επάγγελμα)

Σχολείο για υποψήφιους Βικιπαιδιστές

Δημοσιογράφος: Καλημέρα σας, φίλοι ακροατές! Σήμερα έχουμε κοντά μας τους τρεις εμπνευστές ενός ρηξικέλευθου εγχειρήματος, που είναι η δημιουργία σχολείου για τη συγγραφή της Βικιπαίδειας, της πολυγλωσσικής διαδικτυακής εγκυκλοπαίδειας ελεύθερου περιεχομένου.

Κύριε Παπαδόπουλε, πώς προέκυψε η ιδέα δημιουργίας ενός τέτοιου σχολείου;

Κ. Παπαδόπουλος: Η ιδέα για το Σχολείο Βικιπαίδειας προέκυψε έπειτα από ένα μεγάλο κύκλο παρουσιάσεων και εργαστηρίων για τη Βικιπαίδεια που προώθησε το Υπουργείο Παιδείας από το 2011. Από τις δράσεις αυτές κατέστη σαφές πως, για να υπάρξει αισθητή αύξηση στη συμμετοχή όσων γράφουν στη Βικιπαίδεια, δεν αρκούν οι ενημερώσεις και τα εργαστήρια γνωριμίας, ούτε καν η συστηματικότητα της επαφής μια φορά το μήνα, που είχαμε, στην καλύτερη περίπτωση, από φορείς που μας αγκάλιασαν. Το ελάχιστο που, κατά τη γνώμη μου, χρειάζεται ο νέος συντάκτης, για να χτιστεί σωστά η σχέση του με τη Βικιπαίδεια, είναι η δυνατότητα για επαφή με τον μέντορά του κάποιες φορές την εβδομάδα. Οι λόγοι είναι πολλοί, η κεντρική ιδέα είναι πως πολλοί νέοι συντάκτες χρήζουν στήριξης και καθοδήγησης, αλλιώς αποθαρρύνονται. Έτσι ξεκινήσαμε το σχολείο, εθελοντικά, όπως συμμετέχουμε, δηλαδή, και στη συγγραφή στη Βικιπαίδεια.

Δημοσιογράφος: Ποιος είναι ο σκοπός του σχολείου, κυρία Ράπτη;

Κ. Ράπτη: Το σχολείο αποσκοπεί στην απόκτηση ιδιαίτερων δεξιοτήτων από όσο το δυνατόν περισσότερους συμπολίτες μας. Η Βικιπαίδεια υλοποιείται από εμάς τους ίδιους, από μέρος της κοινωνίας που επιθυμεί να αλληλεπιδρά ενεργητικά με τη γνώση. Μέσα στο συνεργατικό της περιβάλλον απαιτείται κοινωνική επιδεξιότητα. Οι συντάκτες μαθαίνουν να τεκμηριώνουν τον λόγο τους, αποκτώντας εφόδια στην επιχειρηματολογία και την ευθυκρισία. Συν τοις άλλοις, εξασκούνται στο να λειτουργούν με αντικειμενικότητα και ουδετερότητα. Όλα αυτά συνοψίζονται στο να μάθει κανείς να γράφει και να απευθύνεται σε «εγκυκλοπαιδικό τόνο», δεξιότητα που δεν είναι εγγενής σε κανέναν από μας. Καθώς αποκτά μεγαλύτερο

μέρος της κοινωνίας τις δεξιότητες αυτές, είναι πιθανόν πως θα εμπλουτίσουμε σε λήμματα τη δική μας εγκυκλοπαίδεια. Ένα εξίσου σημαντικό όφελος, όμως, είναι πως επιτελείται διεύρυνση του κοινωνικού ιστού, ο οποίος γίνεται κάτι περισσότερο από παθητικός δέκτης της γνώσης.

Δημοσιογράφος: Τι ακριβώς θα προσφέρει το Σχολείο Βικιπαίδειας, κυρία Βόσσου;

Κ. Βόσσου: Το Σχολείο είναι εδώ για να παρέχει, καταρχάς, τα τεχνικά εφόδια του πώς να συντάξει κανείς ένα λήμμα στον υπολογιστή του. Ποιο είναι το περιβάλλον, ποιες τεχνικές χρησιμοποιούνται, με τι συμβάσεις γίνεται η γραφή και η τεκμηρίωση, πώς εμφανίζουμε εικόνες σε ένα λήμμα κ.λπ. Έπειτα, διδάσκονται τα πλαίσια στα οποία λειτουργούμε, γράφοντας το περιεχόμενο. Η οργάνωση της γνώσης σε μια δομή με τάξη είναι αντικείμενο διδασκαλίας. Τα θέματα της βασικής πολιτικής, δηλαδή η εγκυκλοπαιδικότητα των θεμάτων, η ανάγκη και ο τρόπος τεκμηρίωσης, η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων του υλικού που χρησιμοποιείται ως πηγές, η προστασία της Βικιπαίδειας από το να γίνει βάθρο προπαγάνδας ή διαφημιστικό μέσο, είναι μέρος των μαθημάτων. Όλα αυτά διδάσκονται, και μάλιστα σε κάθε ευκαιρία, ως απαντήσεις στις απορίες που κουβαλά ο κάθε συντάκτης στο μάθημα. Τέλος, αντικείμενο εκπαίδευσης του σχολείου είναι τα ανθρώπινα πλαίσια στα οποία λειτουργούμε στη Βικιπαίδεια. Το να μην παίρνεις προσωπικά την κριτική του έργου σου, το να απευθύνεις την κρίση σου υποκειμενικά και όχι επικριτικά στους άλλους, είναι κάτι που κανείς μας δεν έχει διδαχθεί επίσημα, αν και είναι από τα πιο σημαντικά εφόδια της συνεργατικότητας.

Δημοσιογράφος: Πιο συγκεκριμένα, τι προσφέρει σε κάποιον η ενασχόληση με την Βικιπαίδεια;

Κ. Βόσσου: Στη Βικιπαίδεια μπορεί να γράψει ο καθένας ελεύθερα, όμως οφείλει να γράφει κατά το δυνατόν συγκροτημένα. Όλοι γνωρίζουν τι είναι βιβλίο, όταν όμως κάποιος επιχειρήσει να το ορίσει σε γραπτό λόγο, το απλό γίνεται πολύπλοκο! Στον ορισμό θα βάλει πως είναι από χαρτί; Κι αν γίνεται από πλαστικό; Διαβάζεται με την όραση; Κι αν είναι βιβλίο για τυφλούς; Καθώς, λοιπόν, γράφει κανείς στη Βικιπαίδεια, διεισδύει σε βάθος μεγαλύτερο από την απλή ανάγνωση ή την αποστήθιση ενός έτοιμου ορισμού. Μαθαίνει να λειτουργεί νοητικά. Κατ' ουσίαν παράγει εκ νέου τον ορισμό που εντοπίζει σε μια πηγή, όπως υποχρεούται, για να τον αναρτήσει στη Βικιπαίδεια, ώστε να προστατεύονται τα πνευματικά δικαιώματα της πηγής.

Κ. Παπαδόπουλος: Έπειτα, στη Βικιπαίδεια συνεισφέρει κανείς ξεκινώντας από το ελάχιστο, έστω διορθώνοντας ένα απλό ορθογραφικό ή συντακτικό σφάλμα. Μπορεί να αφήσει ημιτελές ένα λήμμα και να το συνεχίσει μόλις έχει πάλι την άνεση. Μπορεί, δηλαδή, να λειτουργήσει με ευχέρεια κάποιος που έχει αδυναμία συγκέντρωσης. Πολλά παιδιά δυσκολεύονται ιδιαίτερα να ακολουθήσουν γραμμικά πλαίσια χρόνου και δομών εκπαίδευσης. Είναι πολύ σημαντικό το ότι ένα σεβαστό

ποσοστό συνανθρώπων μας μπορεί να παραγάγει έργο και να καρπωθεί τη χαρά και την ικανοποίηση πως πετυχαίνει να κάνει πράγματα, ενώ ταυτόχρονα μαθαίνει, εντρυφώντας με τον δικό του ρυθμό στο αντικείμενο που πραγματεύεται και, έτσι, επωφελείται της όλης εμπειρίας.

Κ. Ράπτη: Προσωπικά, θα ήθελα να προσθέσω και τη χαρά της άμεσης δημοσίευσης. Κάθε φορά που γίνεται μια δημοσίευση, αυτή ενσταλάζει μια ιδιαίτερη ικανοποίηση σε αυτόν που την αναρτά. Κάθε φορά που γίνεται αποδεκτή από την κοινότητα μια προσθήκη του, ο συγγραφέας γνωρίζει πως μεγάλος αριθμός ανθρώπων θα διαβάσει αυτό που έγραψε ο ίδιος. Επί τη ευκαιρία, να πω ότι το λήμμα για τον σεισμό το διαβάζουν 3000 άτομα τον μήνα. Η προσθήκη, λοιπόν, που έκανα πρόσφατα για ένα μοντέλο εξήγησης των σταδίων προετοιμασίας του σεισμού μου δίνει τη χαρά του Προμηθέα που έδωσε στον κόσμο τη φωτιά.

Κ. Παπαδόπουλος: Αν μου επιτρέπετε, σε αυτό το σημείο, να προσθέσω και εγώ, ως παλιός βικιπαιδιστής, ότι η Βικιπαίδεια μου έχει προσφέρει πράγματα που δεν περίμενα. Ενώ η μετάθεση της εξάρτησής μου, από το να περνώ ώρες στο ίντερνετ, σε κάτι που παράγει αξία, ήταν συνειδητή, το κέρδος όσων έχω ήδη περιγράψει, ήταν ανέλπιστο για εμένα. Η τριβή μου στο πεδίο της ελεύθερης γνώσης της Βικιπαίδειας με ώθησε να ξεκινήσω να γράφω ένα βιβλίο κοσμολογίας, χάριν μάλιστα μιας ανακάλυψης που έκανα στο πλαίσιο της συγγραφής ενός λήμματος. Εν κατακλείδι, στο σχολείο μαθαίνω, κάθε μέρα και πιο καλά, ελπίζω, να γράφω απλά και να γίνομαι κατανοητός σε δυσνόητα και απαιτητικά θέματα. Μαθαίνω να μην αφήνομαι έρμαιο στα συναισθήματά μου, χάριν του κοινού καλού και της ελεύθερης διάδοσης της γνώσης. Δεν είναι λίγα αυτά. Το να ξεκινήσω το σχολείο και να γίνω δάσκαλος σε αυτό είναι, όμως, κάτι επίσης πρωτόγνωρο, ουσιαστικό και ανταποδοτικό για εμένα.

Δημοσιογράφος: Σας ευχαριστώ πολύ για την ενημέρωση και συγχαρητήρια σε όλους σας για αυτή την καινοτόμο πρωτοβουλία. Εμείς, φίλοι ακροατές, θα συνεχίσουμε το πρόγραμμά μας με ...

Πηγή: <http://www.protagon.gr/?i=protagon.el.paideia&id=33947> (Διασκευή)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Θα ακούσετε δύο (2) φορές τους εμπνευστές του σχολείου της Βικιπαίδειας να μιλούν για την καινοτόμο ιδέα τους. Η εκπομπή σας ενδιαφέρει πολύ. Καθώς ακούτε τις γνώμες των συνομιλητών, σημειώνετε ένα ✓ στην απάντηση που νομίζετε ότι είναι σωστή για κάθε ερώτηση, όπως στο παράδειγμα.

0. Η Βικιπαίδεια είναι

α	ένα σχολείο κατάρτισης νέων συγγραφέων.	
β	μια διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	
γ	ένα λογοτεχνικό βιβλίο.	
δ	ένα πολύγλωσσο βιβλίο ελεύθερου περιεχομένου.	

1. Απαραίτητο για τον νέο συντάκτη της Βικιπαίδειας είναι να

α	έχει συστηματική επαφή με έναν ειδικό σύμβουλο.	
β	έχει τακτική επαφή και ενημέρωση από φορείς.	
γ	λαμβάνει καθοδήγηση και ενθάρρυνση στο έργο του.	
δ	γνωρίζεται καλά με τους συνεργάτες του.	

2. Η συγγραφή σε «εγκυκλοπαιδικό τόνο»

α	είναι έμφυτη στους συντάκτες της Βικιπαίδειας.	
β	αποτελεί μια κοινωνική δεξιότητα στο πλαίσιο της συνεργασίας.	
γ	είναι η δεξιότητα τεκμηρίωσης και ορθής κριτικής των γραφομένων.	
δ	είναι η ενεργητική αλληλεπίδραση με τη γνώση.	

3. Στόχος του σχολείου της Βικιπαίδειας είναι

α	η διεύρυνση του κοινωνικού ιστού που συμμετέχει ενεργά στη συγγραφή.	
β	ο εμπλουτισμός της διαδικτυακής εγκυκλοπαίδειας με νέα λήμματα.	
γ	η κατάκτηση των κατάλληλων συγγραφικών δεξιοτήτων από πολλούς.	
δ	η εξασφάλιση της ουδετερότητας και αντικειμενικότητας του προϊόντος.	

4. Κύριο μέλημα του σχολείου είναι

α	η διδασκαλία της δομής και του περιεχομένου ενός κειμένου.	
β	η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων των πηγών.	
γ	να διδάξει το κριτήριο της καταλληλότητας των θεμάτων προς ανάρτηση.	
δ	να παράσχει την απαραίτητη τεχνογνωσία στους επιμορφούμενους.	

5. Το να μην παίρνει κανείς προσωπικά την κριτική του έργου του στη Βικιπαίδεια

α	είναι βασική προϋπόθεση μιας αποτελεσματικής συνεργασίας.	
β	αποτελεί το πιο σημαντικό αντικείμενο εκπαίδευσης του σχολείου.	
γ	τον καθιστά ευάλωτο στο πλαίσιο του επαγγελματικού ανταγωνισμού.	
δ	ενισχύει την ηθική υπόστασή του στους κόλπους της Βικιπαίδειας.	

6. Στην ουσία, η δουλειά του συντάκτη στη Βικιπαίδεια

α	περιορίζεται στη συγκροτημένη συγγραφή των θεμάτων του.	
β	είναι ελεύθερη, χωρίς περιορισμούς και κανόνες.	
γ	ενισχύει τη μνήμη του, καθώς καλείται να αποστηθίσει ορισμούς.	
δ	συνίσταται στην αναπαραγωγή των ορισμών που συναντάει στις πηγές.	

7. Τα χρονικά περιθώρια για την ολοκλήρωση μιας ανάθεσης στη Βικιπαίδεια είναι

α	αυστηρά καθορισμένα.	
β	ελαστικά.	
γ	μεγάλα.	
δ	στενά.	

8. Πώς κατανοείτε τη φράση: « ... μου δίνει τη χαρά του Προμηθέα που έδωσε στον κόσμο τη φωτιά.» σε σχέση με το κείμενο;

α	Πράξη με αντίκτυπο εφάμιλλο αυτού που άλλαξε τον ρου της ανθρώπινης ιστορίας.	
β	Ανακάλυψη με σημαντικό προσωπικό όφελος και ηθική επιβράβευση.	
γ	Επίτευγμα μοναδικό λόγω της άμεσης διάδοσής του σε μεγάλο τμήμα του πληθυσμού.	
δ	Χαρά προκαλούμενη από τις ολέθριες συνέπειες μιας ενέργειας.	

9. Σύμφωνα με τα λεγόμενα του κ. Παπαδόπουλου στο τέλος της συνέντευξης,

α	ο ίδιος, από 'δω και στο εξής, δεν έχει άλλες προσδοκίες και φιλοδοξίες.	
β	το έργο του στη Βικιπαίδεια αύξησε τις συναισθηματικές του αντιδράσεις.	
γ	η ενασχόλησή του με τη Βικιπαίδεια έγινε αυθόρμητα και χωρίς σκέψη.	
δ	χάρη στη Βικιπαίδεια ξεδίπλωσε τη δημιουργικότητά του σε άλλους τομείς.	

10. Ποια από τις ακόλουθες προτάσεις συνοψίζει καλύτερα το συμπέρασμα του κειμένου;

α	Το σχολείο για τη Βικιπαίδεια σμιλεύει ολοκληρωμένες προσωπικότητες και δυνατά μυαλά.	
β	Το σχολείο για τη Βικιπαίδεια στελεχώνεται από δημιουργικούς και ενθουσιώδεις ανθρώπους.	
γ	Το σχολείο για τη Βικιπαίδεια αποτελεί κοινωνική επιταγή για πιο ποιοτική γνώση.	
δ	Το σχολείο για τη Βικιπαίδεια κατάρτιζει τους επιμορφούμενούς του με άξονα την εξειδίκευση.	

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Α	γ	γ	δ	α	δ	β	α	δ	γ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (συμπλήρωση κενών σε προτάσεις, στερεότυπες εκφράσεις (δοτική), εκπαίδευση-εργασία)

συν τοις άλλοις/επί τη ευκαιρία/εν κατακλείδι

Ο διδάσκων εφιστά την προσοχή των μαθητών στις παραπάνω φράσεις του κειμένου και τους ζητάει να προσπαθήσουν να δώσουν μια πιθανή ερμηνεία σύμφωνα με τα συμφραζόμενα. Τους εξηγεί, στη συνέχεια, ότι πρόκειται για στερεότυπες εκφράσεις που παρέμειναν παγιωμένες από την καθαρεύουσα και συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται στη νέα ελληνική, τόσο στο γραπτό όσο και στον προφορικό λόγο με ύφος λόγιο. Τους τονίζει ότι το κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι «χτίζονται» γύρω από μία λέξη στη δοτική πτώση (πτώση της αρχ. ελληνικής).

Στη συνέχεια τους μοιράζει την παρακάτω φωτοτυπία με την ερμηνεία ορισμένων από αυτές, προκειμένου να τις χρησιμοποιήσουν στη δραστηριότητα που ακολουθεί.

ελλείπει :	επειδή δεν υπάρχει	
εν γένει :	γενικά	
εν είδει :	με τη μορφή, ως	
εν ολίγοις :	με λίγα λόγια	
εντούτοις :	όμως, παρ' όλα αυτά	
εν μέρει :	μερικώς, κατά ένα μέρος	
λόγω :	εξ αιτίας	
επί λέξει :	με τις ίδιες ακριβώς λέξεις	
επί παραδείγματι:	για παράδειγμα	
βάσει :	σύμφωνα με	

- Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, επιλέγοντας τις κατάλληλες φράσεις από τη φωτοτυπία που σας δόθηκε.

- Η πλειονότητα των οδηγών καταπατά τους κανόνες του Κ.Ο.Κ.
_____ παιδείας οδικής ασφάλειας.
- Το πρόγραμμα αυτό το διαχειρίζεται επί του παρόντος ένας ιδιωτικός οργανισμός _____ σύμβασης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- _____ συμπεράσματος, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και η αυτοαξιολόγηση των σχολικών μονάδων είναι προς όφελος της εκπαίδευσης _____ .
- Ο δυσλεξικός μαθητής, αν και έχει όλες τις προϋποθέσεις να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις των εργασιών του, _____ αδυνατεί.
- Για μια αποτελεσματική ενημέρωση των καταναλωτών της Ε.Ε. πρέπει να συνεκτιμώνται οι πολιτισμικές διαφορές, _____ να λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές πραγματικότητες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (με σειρά εμφάνισης στις προτάσεις)
ελλείπει, βάσει, Εν είδει/εν γένει, εντούτοις, εν ολίγοις

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (σχηματισμός προτάσεων, άμεσο αντικείμενο σε γενική, εκπαίδευση-εργασία)

«...πολλοί νέοι συντάκτες **χρηζουν** **στήριξης** και **καθοδήγησης** ...»

«...και **επωφελείται** της όλης **εμπειρίας**.»

Ο διδάσκων εξηγεί πως κάποιες φορές στα νέα ελληνικά, όταν στον λόγο διατηρείται το λόγιο ύφος από την καθαρεύουσα, κάποια ρήματα παίρνουν άμεσο αντικείμενο σε πτώση γενική. Τα ρήματα αυτά συνήθως σημαίνουν μνήμη, φροντίδα, επιθυμία, απόλαυση, συμμετοχή, αίσθηση (αφή, όσφρηση κ.τ.λ.), σύγκριση, ή είναι σύνθετα με τις προθέσεις από, εκ, προ, υπέρ, κατά, υπό.

- Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων, επιλέγοντας το κατάλληλο ρήμα από τη λίστα. Ένα ρήμα δεν ταιριάζει σε καμία πρόταση.

επιμελούμαι	απολαύω	μετέχω	βρίθω
υπερτερώ	διαφεύγω	επιζώ	

- Η γυναικεία μνήμη της ανδρικής βάσει μιας βρετανικής μελέτης της υγείας, της εκπαίδευσης και των σχέσεων.
- Κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του ως φυσικός της εκτίμησης του συνόλου των συναδέλφων του.
- Ο αρχαίος ρήτορας Ισοκράτης πρέσβευε πως όποιος της ελληνικής παιδείας θεωρείται Έλληνας.
- Τα σχολικά εγχειρίδια, στις περισσότερες των περιπτώσεων περιπτών και ανούσιων πληροφοριών που δυσχεραίνουν τη μάθηση.
- Επί σειρά ετών συστηματικά των φορολογικών ελέγχων στην επιχείρησή του.
- μιας άγριας πυρκαγιάς που κατέστρεψε ολοσχερώς το χωριό του και τη γύρω περιοχή.

Οι μαθητές μπορούν να συμβουλευτούν το *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής* για τη σημασία των ρημάτων που συντάσσονται με γενική.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

υπερτερεί, απολαύει, μετέχει, βρίθουν, διέφευγε, επέζησε

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, μορφές εργασίας, εκπαίδευση-εργασία)

Ο διδάσκων μοιράζει στους μαθητές ένα φύλλο εργασίας που περιλαμβάνει τον παρακάτω πίνακα και τα εξής ερωτήματα:

▪ Σε ποιο εργασιακό καθεστώς από αυτά του πίνακα πιστεύετε πως εντάσσεται η εργασία του συντάκτη στη Βικιπαίδεια; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

.....

▪▪ Ποιες είναι οι νέες μορφές απασχόλησης που διακρίνετε στον πίνακα; Γνωρίζετε άλλες και ποιες;

.....

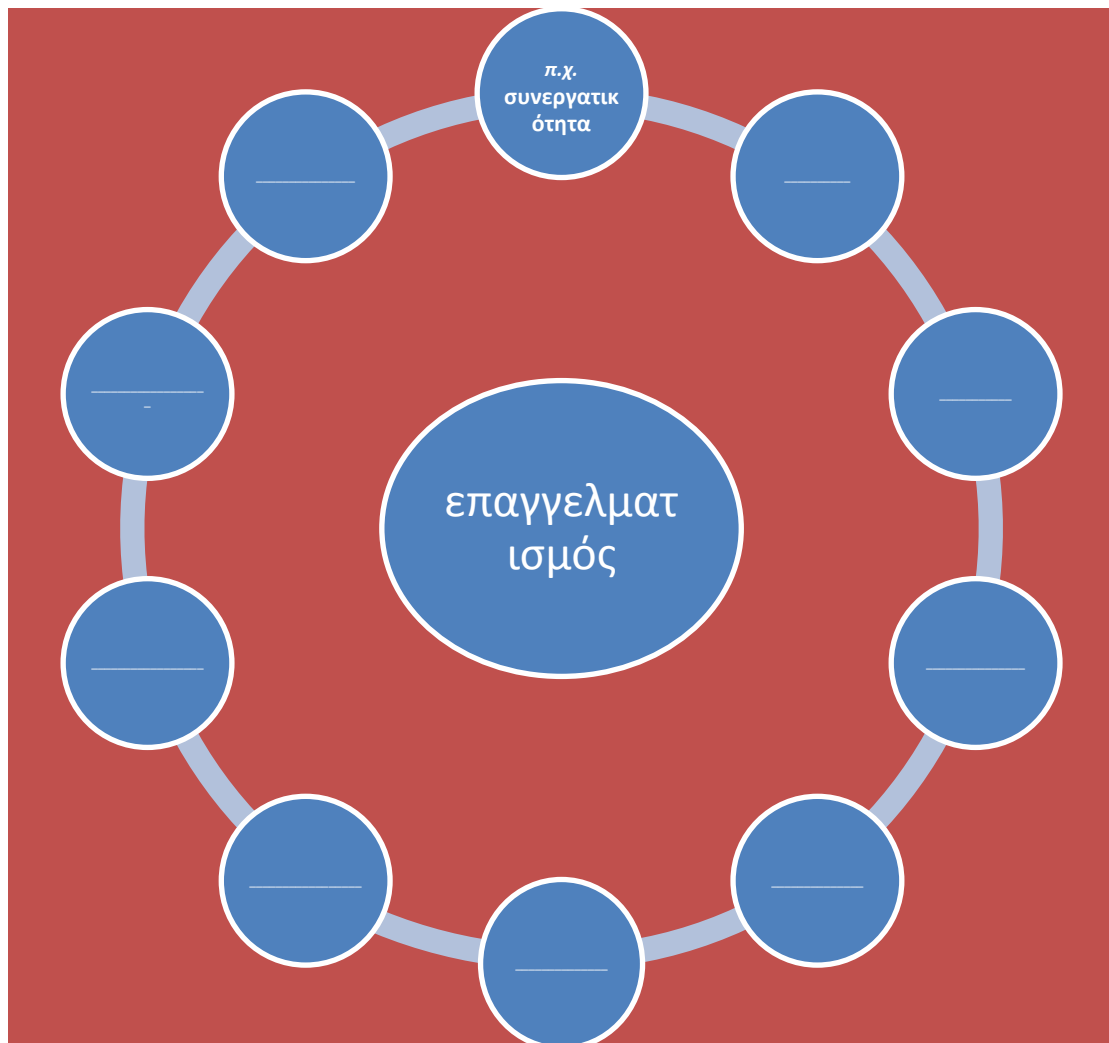
▪▪▪ Ποιες από τις νέες μορφές απασχόλησης έχουν αναπτυχθεί στη χώρα σας και για ποιον λόγο, κατά τη γνώμη σας;

.....

απασχόληση	εργασία
ευέλικτη	εθελοντική
προσωρινή	τηλεεργασία
μερική	κατ' οίκον
	ανειδίκευτη
	πνευματική
	χειρωνακτική
	εποχιακή

ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (συνώνυμα-εντοπισμός λέξης, επαγγελματισμός, εκπαίδευση-εργασία)

- Σε συνεργασία με τον συμμαθητή σας να συμπληρώσετε στη φωτοτυπία που σας δίνεται λεξιλόγιο που δηλώνει τις αρετές-προσόντα-δεξιότητες που πρέπει να έχει ένας συντάκτης κειμένων προκειμένου να επιδείξει επαγγελματισμό. Μερικές λέξεις/φράσεις θα τις βρείτε έτοιμες στο κείμενο, μερικές άλλες θα πρέπει να τις δημιουργήσετε σε συνεργασία με τον συμμαθητή σας βάσει των πληροφοριών του κειμένου.

▪ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

κοινωνική επιδεξιότητα, τεκμηρίωση, επιχειρηματολογία, ευθυκρισία, αντικειμενικότητα, ουδετερότητα, συγκρότηση, έρευνα, δημιουργικότητα

•• Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του *Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής* http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html και σε συνεργασία με τον συμμαθητή σας, βρείτε από ένα συνώνυμο για καθεμία λέξη που τοποθετήσατε στους κύκλους.

π.χ. συνεργατικότητα - συνεργασία

•• ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

κοινωνική επιδεξιότητα - προσαρμοστικότητα
τεκμηρίωση - δικαιολόγηση
επιχειρηματολογία - επιχειρήματα
ευθυκρισία - δικαιοκρισία
αντικειμενικότητα - αμεροληψία
ουδετερότητα - αντικειμενικότητα, αδιαφορία
συγκρότηση - οργάνωση, σύνδεση
έρευνα - εξέταση, μελέτη
δημιουργικότητα - εφευρετικότητα, γονιμότητα, οίστρος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Στις μέρες μας, η παραδοσιακή μορφή εκπαίδευσης και η ακαδημαϊκή μόρφωση αντικαθίστανται, σε πολλές περιπτώσεις, από την ανοικτή παιδεία, στο πλαίσιο της οποίας ευέλικτες μορφές εκπαίδευσης προσαρμόζονται στα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα. Μια τέτοια μορφή εκπαίδευσης, στην οποία καταφεύγουν όλο και ευρύτερα πληθυσμιακά στρώματα, είναι η εκπαίδευση από απόσταση. Καλείστε να γράψετε ένα άρθρο 450 περίπου λέξεων στο οποίο θα παρουσιάζετε το φαινόμενο αυτό σε όλο του το εύρος για το προσεχές τεύχος του εκπαιδευτικού περιοδικού στο οποίο εργάζεσθε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Συνομιλητής/ήτρια Α

Σπουδάζετε στο παιδαγωγικό τμήμα του πανεπιστημίου της πόλης σας και, με αφορμή μια διάλεξη που μόλις παρακολουθήσατε, συζητάτε με έναν/μία συμφοιτητή/ήτριά σας πάνω στο θέμα των σύγχρονων εκπαιδευτικών συστημάτων. Εσείς πιστεύετε στην ελευθερία του εκπαιδευτικού να επιλέγει το περιεχόμενο και τη μέθοδο διδασκαλίας του, χωρίς να διαφεντεύεται από τα ασφυκτικά αναλυτικά προγράμματα, στην αυτενέργεια των μαθητών κατά τη διδακτική διαδικασία και στη μεταξύ των εκπαιδευτικών και μαθητών στενή και ισότιμη συνεργασία. Ο/Η συμφοιτητής/ήτριά σας διαφωνεί και εσείς προβάλλετε τα επιχειρήματά σας προκειμένου να τον/την πείσετε.

Συνομιλητής/ήτρια Β

Σπουδάζετε στο παιδαγωγικό τμήμα του πανεπιστημίου της πόλης σας και, με αφορμή μια διάλεξη που μόλις παρακολουθήσατε, συζητάτε με έναν/μία συμφοιτητή/ήτριά σας πάνω στο θέμα των σύγχρονων εκπαιδευτικών συστημάτων. Εσείς πιστεύετε στην επιτυχία των παραδοσιακών εκπαιδευτικών συστημάτων, στο πλαίσιο των οποίων ο εκπαιδευτικός καθοδηγείται από το αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου, διδάσκει μια ύλη καθορισμένη από τους ιθύνοντες της εκπαίδευσης και έχει τον απόλυτο έλεγχο της τάξης όσον αφορά τη διεκπεραίωση της διδακτικής διαδικασίας. Ο/Η συμφοιτητής/ήτριά σας διαφωνεί και εσείς προβάλλετε τα επιχειρήματά σας προκειμένου να τον/την πείσετε.